

### III

## Koolitused ja tugimaterjalid

### Tartu Tamme Gümnaasium

#### Väljavõte intervjuust:

*Olen läbinud ühe kursuse ülikoolis „Karjääriplaneerimise alused“. Praegu on õpitulemusi väga hea lahti kirjutada, sest ka õpitulemused on juba juhendmaterjalides olemas. Uues õppekavas on läbivatel teemadel toodud ära konkreetsed õpitulemused ja need võib lihtsalt kooliõppekavasse üle võtta. Ma ei pea enam hakkama neid välja mõtlema, vaid ma saan pigem vaadata, et kas ma võtan kõik, või ainult osad, aga ma ei pea hakkama teksti nullist ise ehitama. See on tegelikult koolidele kõige suurem probleem. Selles mõttes on uue õppekava arenduse puhul hästi palju ära tehtud.*

*Näiteks karjääriõpetuse puhul on toodud ka seosed aineõpetusega, et see seostub kõige rohkem inimeseõpetuse ja ühiskonnaõpetusega, kus tuleb teha koostööd. Ehk õpetus ja ka lõiming lähevad juba omavahel segamini, seal ongi juba väga raske vahet teha, millega me tegeleme.*

*Koolitused ja tugimaterjalid. Koolitusi on vist vähe olnud, eriti läbivate teemade kohta pole üldse olnud juba päris mitmeid aastaid. Siis kui mina karjäärikoordinaatorina alustasin, siis oli läbivatest teemadest ja lõimingust juttu, see tundus mulle tol korral väga utoopiline. Aga viimasel ajal ei ole sel teemal koolitusi olnud, samas kui metoodilisi materjale on rohkem, kui me kasutada jõuame. Võib-olla kõigil ei ole teadlikkust, millised materjalid on olemas. Karjääriõpetuse aineseksiooniga üritame olemasolevatele materjalidele viidata. Praeguses seisus oleks materjalide tutvustamist väga vaja, eriti kui uus õppekava alles rakendub ja võib-olla vaadatakse ka läbivaid teemasid uue pilguga.*

## **Tartu Erakool**

### Väljavõtte intervjuust:

*Väga palju abi õppekava rakendamiseks pakub hea kogemuse jagamine kasvõi mingis sellises vormis, et koolid, kellel mingi kogemus juba on, tulevad kokku, et seda head kogemust kirjeldada-jagada. Ükski kool ei võtaks ju teiselt neid mudeleid niikuinii puhtal kujul üle, see ei toimi, igaiüks leiab oma tee ikka ise. Aga see oleks innustav ja toetav, näitaks et rakendamine on ikkagi võimalik ja kuidas seda võiks teha, et igaiüks oma koolis päris algusest peale seda jalgratast ei peaks leiutama. Ma usun, et see koostöövõrgustik oleks kõige esimesel kohal olev abi, mis üldse väljastpoolt tulla saab. Tegelikult arvan ma, et see on valdkond, mis peab valmima sisemiste kokkulepete alusel. Koolitused ka, aga kui ma praegu mõtlen näiteks sellele koolitustele, kuhu meie inimest lähevad, siis ma väga ei kujuta ette, mida neile seal õpetatakse? Sageli ütlevad õpetajad, kui nad kuskil käivad, mina ise ka, et kõige huvitavam osa on tegelikult see, kus erinevad toredad inimesed saavad kokku ja suhteliselt vabas vormis muljetavad, mida kuskil tehakse. Sellest on tohutult palju õppida – seesama koostöövõrgustiku küsimus tegelikult. Kõige muuga saaks kool ise hakkama. Õpetajate jaoks tasuta koolitused, mida meie oleme praegu kohanud, ongi parim võimalik riigipoolne tugi õppekava rakendamiseks, sest kõik muu ongi kooli enda sees.*

## **Viimsi Keskkool**

### Väljavõtte intervjuust:

*Meil hakkasid eelmisel aastal väga hästi tööle kujundava hindamise professionaalsed õpikogukonnad, see pani inimesed omavahel väga hästi ja sisukale koostööle. Tervise-edenduse programmi raames on võimalik õpetajaid koolitada. Üks osa koolitusest on ümarlaua voor, kus saab rääkida enda headest kogemustest. Kõik tervist edendavad koolid saavad tuua enda häid näiteid või rääkida ka muredest.*

## **Kokkuvõte**

Probleemina tuuakse välja, et paljud koolid ei ole veel teadvustanud läbivate teemadega tegelemise vajadust ning on seepärast jätnud kasutamata võimaluse saada tasuta koolitusi. Ka

läbivate teemade (ja lõimingu) koolitusi võiks olla rohkem, eriti praegu, kui rakendused uued õppekavad ja koolides tegeletakse kooli õppekavade ülevaatamisega.

Õppekava määrab kindlaks läbivate teemade õpetamise eesmärgid, jättes siiski koolidele vabaduse arvestada õpetamisel kooli vajadusi ja eripära. Õpetajatele ja õpilastele mõeldud tugimaterjalid, kus läbivate teemade käsitlemine on täpsemalt lahti kirjutatud (nt on toodud õpitulemused), on seega oluline toetus läbivate teemade rakendamiseks. Samas ei sooviks uuringus osalejad, et näiteks õpikutes oleksid läbivad teemad kajastatud, sest see muudaks õpikud liiga mahukateks (tuleks ju sel juhul kajastada kõiki kaheksat läbivat teemat) ning õpetajad tunneksid sel juhul survet kõike õpikus toodut ka õpetada. Paremaks võimaluseks peetakse koolidele lisamaterjalide koostamist (nt läbivate teemade ja lõimingu kogumikud, töölehed, internetikeskkonnad), mille hulgast õpetaja juba ise vastavalt vajadusele sobivad valib.

Olulise toetusena koolidele õppekava rakendamiseks tuuakse heade praktikate tutvustamise võimalused, seda nii koostöö(võrgustike) kaudu, kui ka koolituste (sh kooli sise- ja koolidevaheliste koolituste) osana. Ka koolisisest on võimalik üksteist toetada sisekoolituste (nii teoreetiliste teadmiste, kui ka praktiliste oskuste ja kogemuste jagamine), tundide ja teiste koolide küllastamise.